

Nina Åkestam: Tal om feminismen

Talare

Nina Åkestam
Ekonom, författare, debattör

Datum

1 juli 2013

Hej allihop.

Jag skulle vilja börja med att säga tack. Först och främst till Sara och Sofia på Maktsalongen för att ni har bjudit in mig för att hålla det här talet, det är en stor ära. Och tack till alla er som har kommit hit för att lyssna. Ni har gjort mig en jättestor tjänst. Det spelar egentligen ingen roll om ni är inbitna feminister som jobbar med de här sakerna varje dag, om ni bara är lite nyfikna, eller om ni rentav är kritiska. Att ni har valt att vara del av ett sånt här sammanhang, där vi pratar om kön, feminism och jämställdhet, att ni har valt att ha det perspektivet på en timme eller en dag eller kanske flera år av ert liv, gör mitt liv som kvinna lite bättre och ganska så mycket roligare.

För det är inte helt lätt att tänka på dom här grejerna. När jag var ungefär 20 och pluggade på ekonomprogrammet på Handelshögskolan kom det en TV-journalist till oss. Jag minns inte riktigt sammanhanget – jag kan tänka mig att det handlade om att det hade kommit ännu en rapport om att Handelshögskolan inte är speciellt jämställd. Men hon ville i alla fall intervjua några kvinnliga studenter om hur de upplevde jämställdheten på skolan, och jag var en av dem. Så hon ställde upp oss runt ett sånt där stå-bord med en kameraman framför och började fråga. Hon frågade oss en massa saker om hur stämningen var på skolan. Och så frågade hon oss om vi var feminister. Och jag sa nej.

Jag sa inte nej för att jag inte ville ha jämställdhet. Jag sa inte nej för att jag inte visste att det fanns en massa jämställdhetsproblem i samhället. Dom hade jag sett både i mitt eget liv och på andra ställen. Jag sa nej för att jag inte kände att jag kunde tillräckligt mycket för att få kalla mig feminist. Jag visste vad genus och könsmaktsordning var, men ungefär där tog det stopp. Så jag sa nej. Jag var väl antagligen rädd för att få följdfrågor som jag inte skulle kunna svara på.

Nu har det gått nästan tio år och idag är jag inte det minsta rädd för att kalla mig feminist. Det beror inte på att jag har pluggat en massa genusvetenskap, eller har läst alla de feministiska klassikerna. Jag var tvungen att fråga Sara vad ett separatistiskt sammanhang betydde när vi hade vårt först möte, haha.

Separatistiskt sammanhang betyder alltså att man delar upp sig efter kön, att det bara är kvinnor här idag, det fick jag lära mig. Nej, det som gör att jag vågar kalla mig feminist idag är inte att jag har lärt mig allt om feminismen. Det är att jag har förstått att det inte fanns något att lära sig. Feminism inte är teori eller logik. Feminism är en känsla. En känsla av att vilja förändra världen.

Det har pratats en del på senaste tiden om att feminismen har PR-problem. Att vi borde kalla den något annat, eller prata om andra saker för att inkludera flera. Jag tror verkligen inte att det är där skon klämmer. Men jag tror, jag vet, att feminism kan verka svårt. Det är inte så konstigt egentligen. Feminismen har nästan alltid drivits av kvinnor. Kvinnor är vana är när vi visar känslor kring något som är viktigt blir vi inte tagna på allvar. Det är så lätt att avfärda en kvinna med starka känslor som brudig eller irrationell eller att man är upprörd för att man inte har torrt på fötterna. Det är helt naturligt att feminister i alla tider har känt sig tvungna att förklara, noggrant och logiskt, varför vi tycker och tänker som vi gör. Det har varit ett sätt att få folk, både kvinnor och män, att över huvud taget lyssna.

Men på vägen har vi nog ibland tappat något. Känslan av att feminism är något enkelt och helt självklart. Jag var på ett möte med Handelshögskolans Feministförening för ett tag sen, och där var det en kille som sa: Jag ville inte kalla mig för feminist förrän jag kollade upp på Wikipedia vad det betydde. Sen var det inga problem alls.

Så var det för mig också. Så tror jag att det är för väldigt många. För feminism är i själva verket inte svårare än någon annan aspekt av mänskliga rättigheter. Jag känner inte att jag måste kunna rabbla en massa teori för att kunna påstå att det är bra med fri press eller att fångar inte ska bli torterade i fängelser. Det handlar om en känsla av vad som är rätt och fel. Om man vill att män och kvinnor ska ha samma möjligheter, om man vet att vi inte är där idag, och vill jobba för att förändra det, då kan man med stolthet kalla sig feminist. Oavsett vilken politisk åskådning man har, om man är kvinna eller man, om man är professor i genusvetenskap eller aldrig har öppnat en bok. Det spelar ingen som helst roll.

Ibland pratas det om att feminismen har problem för att den är fragmenterad. Att feminister ägnar så mycket tid åt att tjafsas med varandra att vi liksom inte hinner prata med andra. Dels skulle jag säga att det inte stämmer. Jag har tjafsat betydligt mer med icke-feminister än vad jag har gjort med andra feminister. Men även om det stämde, om vi verkligen inte kunde komma överens, är det inget vi behöver oroa oss för. En rörelse med många människor kommer aldrig kunna vara helt ensidig. Ju längre vi kommer, ju fler vi blir, desto rörigare blir det. Det är inget problem alls, skulle jag säga: det är ett tecken på framgång.

Så om det är en sak jag skulle vilja be dig om, när jag har pratat klart, så är det just det. Sluta oroa dig. Oavsett vem du är: säg att du är feminist. Säg det högt och tydligt till alla du träffar. Om de frågar varför, så berätta. Var inte rädd för följdfrågor. Berätta att bristen på jämställdhet inte är en åsikt, det handlar bara om kunskap. Berätta att du kämpar för frihet och mänskliga rättigheter. Var deras wikipedia. För chansen är stor att de kommer att vilja hänga med. De kommer också vilja kalla sig feminister, så fort de vet vad det betyder. Det är vårt jobb att se till att de vet.

Taggar

2010-tal, 2013, Författare, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/nina-akestam-tal-om-feminismen>